

منابع آبی اردبیل در مرز هشدار

کم بارشترین فصل پاییز استان اردبیل در حالی امسال رقم خورد که سد یامچی به عنوان اصلی‌ترین منبع تامین آب اردبیل به حجم مرده مخزن رسیده است و متولیان امر به دنبال راهکارهای عاجل برای تامین آب شرب شهروندان طی ماه‌های آتی هستند.

به گزارش خبرنگار ایرنا، خشکسالی سه ساله استان اردبیل به‌ویژه مرکز این استان را با چالش‌های جدی مواجه کرده است، طوری که به گفته سیدحامد عاملی استاندار اردبیل در حال حاضر هشت شهر استان با تنش آبی مواجه هستند و در صورت ادامه این روند باید راهکارهای اساسی برای تامین آب مورد نیاز شهروندان این استان اتخاذ کرد.

آمارهای هواشناسی شرایط پیچیده‌ای از لحاظ وضعیت بارندگی‌های استان در فصل پاییز امسال نشان می‌دهد به طوری که امسال گرم‌ترین پاییز استان از ابتدای راه‌اندازی ایستگاه‌های هواشناسی در این استان رقم خورد و با توجه به افزایش دمای استان در حال حاضر کوه سبلان به عنوان ذخیره‌گاه و منبع تامین آب اردبیل تقریباً بدون برف است و کوهنوردان در این موقع سال به راحتی می‌توانند به سبلان صعود کنند.

این شرایط باعث شده است وضعیت منابع آبی استان به مرز هشدار برسد. به طوری که به گفته مسئولان شرکت آب منطقه‌ای اردبیل، در حال حاضر سد یامچی به عنوان اصلی‌ترین تامین کننده آب شرب شهروندان اردبیلی و برخی از روستاهای اطراف تقریباً خالی و به سطح غیرقابل مصرف رسیده است و همین امر متولیان امر را بر آن داشته است از همین الان به فکر تامین آب شرب مورد نیاز شهروندان باشند.

حمید فضایی، معاون شرکت آب منطقه‌ای اردبیل در گفت و گو با خبرنگار ایرنا با اشاره به کاهش بارش‌ها و به تبع آن کاهش ورودی آب سد یامچی اظهار کرد: سد یامچی به عنوان یکی از مهم‌ترین سدهای استان به دلیل تامین آب آشامیدنی مرکز استان هم‌اکنون ۲۲ میلیون مترمکعب آب دارد که نسبت به سال قبل ۱۰ درصد کاهش یافته است.

اقدامات اضطراری مدیریت بحران در حوزه آب استان آغاز شده است

در همین زمینه روز گذشته سیدحامد عاملی استاندار اردبیل در نشست بررسی مصوبات سفر رئیس‌جمهور به اردبیل که با حضور محسن منصوری معاون اجرایی رئیس‌جمهور برگزار شد، خواستار تامین منابع مورد نیاز و اجرای سریع طرح جامع آبرسانی به عنوان یکی از مهم‌ترین

مصوبات سفر اول رئیس‌جمهور به اردبیل شد.

وی با بیان اینکه وضعیت آب در استان به شدت بحرانی است، افزود: استان اردبیل به مدت سه سال متوالی است که دچار خشکسالی شده و در حال حاضر هشت شهر استان با تنش آبی مواجه هستند.

استاندار اردبیل با اشاره به وضعیت بارندگی‌های فصل پاییز خاطرنشان کرد: در حالی که امید مرفت بارندگی‌های فصل پاییز کمبودهای گذشته آب استان را جبران کند، یکی از کم بارش‌ترین فصل‌های استان رقم خورد و هم‌اکنون مرکز استان هم به‌شدت در معرض تنش آبی است.

وی با بیان اینکه اقدامات اضطراری مدیریت بحران در حوزه آب شروع شده است، گفت: انتظار داریم اعتبارات طرح جامع آبرسانی که جزو مصوبات سفر اول بوده و منابع آن تا حدودی دیده شده با دستور سازمان برنامه و بودجه تخصیص یابد تا کارهای آن آغاز شود.

اجرای طرح جامع آبرسانی نیازمند ۶۰ هزار میلیارد ریال اعتبار

مقام عالی دولت در استان اضافه کرد: برای اجرای این طرح حدود ۶۰ هزار میلیارد ریال منابع پیش‌بینی شده است. علاوه بر این اعتباراتی هم توسط وزارت نیرو تامین شده و زمینه آماده است تا در جریان سفر دوم رئیس‌جمهور این کار شروع شود ولی باید اعتبارات ماده ۲۳ آن تامین شود.

تامین آب پایدار مستلزم زیرساخت‌هایی است که احداث آن نیازمند تامین اعتبارات مورد نیاز است و همین امر امروز تبدیل به یکی از دغدغه‌های اصلی مسئولان استان شده است.

در این زمینه علی‌حیدری اناری، مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای اردبیل گفت: به پیشنهاد شرکت آب منطقه‌ای اردبیل و پذیرش وزارت نیرو طرح احداث تصفیه‌خانه آب اردبیل در محل شورابیل با پنج هزار میلیارد ریال اعتبار در بین طرح‌های ویژه و حائز اهمیت این وزارتخانه قرار گرفته است که در صورت تامین اعتبار عملیات اجرایی آن از سر گرفته می‌شود.

وی با بیان اینکه این پروژه با هدف کیفی‌سازی آب آشامیدنی شهروندان در دستور کار قرار گرفته است، یادآور شد: ۷۰ درصد از منابع آب شرب شهر اردبیل و برخی روستاهای اطراف آن از سد یامچی

تامین می‌شود و با توجه به کاهش تراز آبی مخزن این سد به جهت تغییرات اقلیمی، طرح احداث تصفیه‌خانه شورابیل به منظور امکان استفاده از منابع آب‌های زیرزمینی، افزایش کیفیت آب مرکز استان و جبران کمبود منابع آب‌های سطحی کلید خورده است.

حیدری اناری با اشاره به افزایش مصرف آب در اردبیل ادامه داد: مصرف آب آشامیدنی اردبیل بیش از یک هزار و ۷۰۰ لیتر در ثانیه است که این میزان در فصول گرم سال به بیش از یک هزار و ۸۵۰ لیتر در ثانیه می‌رسد که با وجود زیرساخت‌های فعلی و ذخایر آبی موجود، تامین این مقدار آب بسیار دشوار است.

وی با اشاره به چالش کمبود منابع آب در بسیاری از مناطق استان اظهار کرد: به دلیل کاهش بارش‌ها در پاییز امسال و احتمال روند این وضعیت در زمستان سال جاری، صرفه‌جویی حداقل ۲۰ درصدی در منابع آب آشامیدنی می‌تواند بخشی از چالش‌های آتی را برطرف کند.

حیدری بیان کرد: با توجه به کاهش ۶۰ درصدی روان‌آب‌ها، جریان رودخانه‌ها و تاثیر مستقیم بر تامین آب آشامیدنی مردم، اقدامات لازم جهت آگاه‌سازی بهره‌برداران جهت تشریح وضعیت منابع آبی و اولویت تخصیص آب در شهرستان‌ها در قالب برگزاری نشست‌های تخصصی با کشاورزان، انجام شود.

اگر منابع آبی را درست مصرف نکنیم مشکلات کم‌آبی تشدید خواهد شد

در همین زمینه علیرضا نعمت سلطانی، مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان اردبیل در گفت و گو با خبرنگار ایرنا گفت: زنگ خطر کمبود و حتی نبود آب، مدت‌هاست به صدا در آمده و اگر به دلایل مهاجرت مردم در اطراف و اکناف دقت کنیم، کمبود آب نقش بسزایی در این مهاجرت‌ها داشته است که آن هم تبعاتی همچون حاشیه‌نشینی را به کلانشهرها تحمیل کرده است و برای جلوگیری از تداوم این روند باید فکری کرد.

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان اردبیل خاطرنشان کرد: در دشت اردبیل ۹۰ درصد چاه‌هایی که برای دستیابی به آب حفر می‌شود، آبی وجود ندارد، در حالی که زمانی از همین چاه‌ها ۷۵۰ تا ۹۰۰ لیتر در ثانیه آب برداشت می‌شد.

نعمت سلطانی با اعلام اینکه ۹۵ درصد آب زیرزمینی و رو زمینی در استان اردبیل برای کشاورزی و پنج درصد برای شرب مصرف می‌شود، گفت: پنج برابر آب‌های زیرزمینی نیز از آب سدها استفاده می‌کنیم و باز

هم با توجه به تغییر اقلیم و کاهش بارشها و نیاز روستاها و شهرها با مشکلات جدی مواجه هستیم.

سالهاست که توصیه به شهروندان برای مدیریت و مصرف بهینه آب ترجیح‌بند سخنان و اظهارات متولیان تامین آب شده است ، با این حال امروز بیش از هر زمان دیگری عمل به این توصیه ضروری است. پاییز اردبیل تقریباً کم بارش‌ترین فصل استان در دهه‌های اخیر رقم خورده و با گذشته نزدیک به نیمی از دی ماه هنوز شاهد بارندگی در استان نبوده‌ایم.

بدیهی است عبور از این شرایط مستلزم همراهی و هم‌آوایی همه شهروندان با مدیریت درست مصرف آب است ، از سوی دیگر احداث زیرساخت‌های تامین آب از منابع موجود و یا فرا حوضه‌ای مستلزم صرف هزینه‌های کلان است که آن هم مستلزم توجه کلان و ملی به بحران آب در استان و شهر اردبیل است.

نگاهی به آمار مهاجرت‌های بزرگ نشان می‌دهد یکی از علل اصلی مهاجرت خشکسالی و نبود منابع آب بوده است ، مهاجرت پیامدهای عدیده اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی برای مناطق مهاجرپذیر دارد و روند توسعه مناطق مهاجرفرست را هم با طور جدی مختل می‌سازد.

برای جلوگیری از وقوع این اتفاق لازم است طرح‌های تامین آب پایدار استان و شهر اردبیل در دستور کار مسئولان کشوری قرار بگیرد ، بدیهی است فرصت اجرای چنین برنامه‌هایی زیاد نیست و باید در کمترین زمان ممکن برای مدیریت و تامین آب مورد نیاز اهالی اردبیل فکری کرد.